

Bruxelles, 3. prosinca 2018.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0330(COD)

14860/1/18
REV 1

LIMITE

FRONT 416
SIRIS 166
CODEC 2136
COMIX 656

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj graničnoj i obalnoj straži i o stavljanju izvan snage Zajedničke akcije Vijeća br. 98/700/PUP, Uredbe (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe (EU) br. 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća

Nadovezujući se na zaključke Europskog vijeća iz lipnja prošle godine i kao doprinos neformalnom sastanku na vrhu u Salzburgu održanom 19. i 20. rujna 2018., Europska komisija predložila je 12. rujna 2018. novi ojačani mandat Europske agencije za graničnu i obalnu stražu. Na neformalnom sastanku na vrhu u Salzburgu, šefovi država ili vlada izrazili su zajedničku odlučnost da napretku u radu na temelju prijedloga Komisije daju prioritet. Europsko vijeće u svojim zaključcima od 18. listopada 2018. ponovilo je svoj poziv Vijeću i Europskom parlamentu da ispita prijedlog o europskoj graničnoj i obalnoj straži kao prioritetno pitanje.

Na raspravi u okviru sastanku Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove u Luxembourg 12. listopada 2018. potvrđena je široka potpora proširenom mandatu, osobito u pogledu vraćanja i operacija Agencije u trećim zemljama. To je potvrđeno na raspravama u okviru Radne skupine za granice, kao i na sastanku Strateškog odbora za imigraciju, granice i azil (SCIFA) 23. listopada 2018.

Na temelju te široke podrške država članica i kako bi se održao zamah za pregovore, predsjedništvo je odlučilo zatražiti djelomičan opći pristup o dvama navedenim pitanjima.

A) Odredbe koje se odnose na djelovanje Agencije u području vraćanja

Odbor stalnih predstavnika na sastanku 28. studenoga 2018. odlučio je pozvati Vijeće da potvrdi djelomičan opći pristup na temelju kompromisa iz članaka od 49.-1. do 54. Te odredbe, kako su navedene u Prilogu ovoj napomeni, sadrže određene izmjene u odnosu na tekst podnesen Coreperu 28. studenoga 2018. s obzirom na to da je uvažen ishod te rasprave.

Predsjedništvo je uzelo u obzir većinu bojazni i prijedloga koje su izrazile države članice tijekom spomenutih rasprava. U tom smislu, kompromisni tekst predsjedništva u prvom se redu usredotočio na sljedeća pitanja:

a) Suradnju između Agencije i država članica u području vraćanja

Kako bi se naglasila primarna uloga država članica i potporna uloge Agencije u području vraćanja, predsjedništvo želi s pomoću novog članka 49.-1. pojasniti da se sve mjere povezane s provedbom mjera koje se odnose na vraćanje odvijaju bilo na zahtjev dotične države članice ili na inicijativu Agencije te u dogovoru s tom državom članicom i u okviru njezine nadležnosti.

b) Tehnička i operativna pomoć državama članicama u svim fazama vraćanja

Na temelju prijedloga više delegacija predsjedništvo je u članku 49. navelo da Agencija pruža tehničku i operativnu pomoć u svim fazama vraćanja državljana trećih zemalja, među ostalim u aktivnostima nakon vraćanja i nakon dolaska i potpomognutom dobrovoljnom povratku. Tekst nadalje predviđa financijsku potporu za izradu nacionalnih sustava upravljanja predmetima vraćanja.

c) Sustavi za razmjenu informacija i upravljanje vraćanjem

U kompromisnom prijedlogu navodi se da osobni podaci koji se obrađuju u Agenciji uključuju posebice biometrijske ili biografske podatke ako je to potrebno radi potvrde identiteta državljana trećih zemalja.

B) Suradnja s trećim zemljama

Predsjedništvo se u kompromisnom tekstu prijedloga u člancima koji se odnose na suradnju s trećim zemljama (članci 72. – 79.) u prvom redu bavi sljedećim pitanjima:

- a) Države članice mogu surađivati s trećim zemljama u područjima obuhvaćenima ovom Uredbom. Takva suradnja može se odvijati na temelju bilateralnih ili multilateralnih sporazuma, drugih oblika sporazuma ili posredstvom regionalnih mreža.
- b) Mnoge države članice istaknule su da bi se operacije na državnom području trećih zemalja trebale odvijati na dobrovoljnoj osnovi. Predsjedništvo je pokušalo uvažiti tu želju dodavanjem novog stavka 3.a u članak 75. Većina delegacija snažno je podržala prijedlog da se državama članicama pruži mogućnost povlačenja doprinosa operaciji u trećoj zemlji ako su suočene sa situacijom koja bi znatno mogla utjecati na obavljanje njihovih nacionalnih zadaća ili ako se sigurnost osoblja koje u njoj sudjeluje ne može zajamčiti na način koji je za dotičnu državu članicu zadovoljavajući. Slijedom toga predsjedništvo je odlučilo uvrstiti ga u tekst u uglatim zagradama, uz bilješku u kojoj se pojašnjava da će se o tome voditi daljnji pregovori u okviru budućih rasprava o stalnim snagama.
- c) O ulozi Komisije u vezi sa suradnjom s trećim zemljama dugo se raspravljalo na sastancima savjetnika za PUP. Predsjedništvo smatra da je zahvaljujući trenutačnom kompromisnom prijedlogu postignuta ravnoteža između obveze država članica o obavješćivanju koja proizlazi iz Ugovora i suvereniteta država članica. Prije nego što bude sklopljen novi bilateralni ili multilateralni sporazum iz članka 73. stavka 1. države članice obavješćuju Komisiju o svojim odredbama u vezi s upravljanjem granicama i vraćanjem.

- d) Na temelju kompromisnog teksta proširena je pričuva iz koje Agencija može rasporediti časnike za vezu u treće zemlje, čime se omogućuje imenovanje stručnjaka koji nisu dio statutarne osoblja Agencije. U skladu sa željom više delegacija kompromisom se predviđa da se Agenciji pruži mogućnost da potpomogne raspoređivanje časnika za vezu zaduženih za vraćanje koje obavljaju države članice u trećim zemljama u kojima sama Agencija ne raspoređuje časnike za vezu zadužene za vraćanje.

Predsjedništvo želi naglasiti da će se učinak sastava stalnih snaga s obzirom na aktivnosti Agencije u trećim zemljama razjasniti kasnije tijekom pregovora o uspostavi stalnih snaga.

Ističe se da Odbor stalnih predstavnika poziva Vijeće da postigne dogovor o djelomičnom općem pristupu o člancima od 49.-1. do 54. i od 72. do 79. prijedloga, uzimajući u obzir sljedeće elemente:

- o takvom se djelomičnom općem pristupu dogovor postiže uz poštovanje načela da ništa nije dogovoreno dok sve ne bude dogovoreno, a time se ne isključuje mogućnost budućih izmjena u privremeno dogovorenim člancima s ciljem osiguravanja opće usklađenosti nacrtu Uredbe;
- takvim se djelomičnim općim pristupom ne dovode u pitanje horizontalna pitanja, a posebno pitanja povezana sa stalnim snagama;
- takvim se djelomičnim općim pristupom ne ovlašćuje predsjedništvo da započne neformalne trijaloge s Europskim parlamentom u vezi s privremeno dogovorenim dijelom prijedloga.

ODJELJAK 8.

DJELOVANJE AGENCIJE U PODRUČJU VRAĆANJA

Članak 49 -1.[...]¹

Podijeljena odgovornost

2. Agencija pruža tehničku i operativnu pomoć u provedbi mjera povezanih s [...] vraćanjima [...] na zahtjev dotične države članice ili na inicijativu Agencije u dogovoru s dotičnim državama članicama i ovisno o njihovim nadležnostima. Države članice zadržavaju odgovornost za izdavanje odluka o vraćanju i donošenje mjera povezanih sa zadržavanjem vraćenika u skladu s Direktivom 2008/115/EZ.

Članak 49.

Vraćanje

1. U pogledu vraćanja, Agencija, poštujući temeljna prava i opća načela prava Unije te međunarodno pravo, uključujući zaštitu izbjeglica i prava djeteta, osobito:
 - (a) pruža državama članicama tehničku i operativnu pomoć u svim stadijima [...] vraćanja državljana trećih zemalja, uključujući pružanje pomoći u pripremnim aktivnostima potrebnima za izdavanje [...] odluka o vraćanju [...] i drugim aktivnostima država članica prije vraćanja, [...] povezanih s vraćanjem te nakon vraćanja i nakon dolaska, uključujući potpomognuto dobrovoljno [...] vraćanje, s ciljem postizanja integriranog sustava upravljanja vraćanjem među nadležnim tijelima država članica, uz sudjelovanje relevantnih tijela trećih zemalja i drugih relevantnih dionika;

¹ Ovaj tekst treba umetnuti u članak 7. stavak 2. nakon preispitivanja cijelog članka.

- (b) pruža tehničku i operativnu pomoć državama članicama koje se suočavaju s izazovima u pogledu vraćanja ili [...] hvatanja ukoštac s migracijskim pritiscima, među ostalim raspoređivanjem timova za potporu upravljanju migracijama[...];
- (c) razvija neobvezujući referentni model nacionalnog sustava za upravljanje predmetima vraćanja [...] s opisom strukture [...] takvih sustava te državama članicama pruža tehničku i operativnu pomoć u razvoju [...] takvih sustava [...] koji su [...] usklađeni s modelom;
- (d) razvija središnji sustav i komunikacijsku infrastrukturu [...] koji omogućuju povezivanje nacionalnih sustava država članica za upravljanje vraćanjem [...] sa središnjim sustavom, s ciljem razmjene podataka i informacija, uključujući automatiziranu razmjenu statističkih podataka, upravlja tim sustavom i infrastrukturom te pruža tehničku i operativnu pomoć državama članicama u povezivanju s komunikacijskom strukturom;
- (e) pruža tehničku i operativnu pomoć državama članicama u identifikaciji državljana trećih zemalja i pribavljanju putnih isprava, uključujući putem konzularne suradnje, ne otkrivajući je li podnesen zahtjev za pružanje međunarodne zaštite; organizira i koordinira operacije vraćanja i pruža potporu u dobrovoljnim [...] vraćanjima u suradnji s državama članicama;
- (f) organizira, promiče i koordinira aktivnosti kojima se omogućuju razmjena informacija te utvrđivanje i objedinjavanje najboljih praksi u pitanjima vraćanja između država članica;
- (g) iz vlastitog proračuna, u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju, financira ili sufinancira operacije, intervencije i aktivnosti, među kojima su [...] troškovi nastali zbog izrade ili potrebne prilagodbe nacionalnih sustava za upravljanje vraćanjem [...] iz ovog Poglavlja.

[...] [...] ²³

2. Tehnička i operativna pomoć iz stavka 1. točke (b) uključuje aktivnosti za pomoć državama članicama u pogledu postupaka vraćanja koje provode nadležna nacionalna tijela, posebno pružanjem:
 - (a) usluga usmenog prevođenja;
 - (b) praktičnih informacija, analiza i preporuka o trećim zemljama vraćanja relevantnih za provedbu ove Uredbe, u suradnji s, kada je to prikladno, drugim tijelima, uredima i agencijama Unije, uključujući EASO;
 - (c) savjeta te tehničke i operativne pomoći u provedbi i upravljanju postupcima vraćanja u skladu s Direktivom 2008/115/EZ, uključujući pružanje pomoći u pripremnim aktivnostima potrebnima za izdavanje [...] odluka o vraćanju, u identifikaciji i pribavljanju putnih isprava;
 - (d) savjeta i pomoći u provedbi mjera koje su poduzele države članice kako bi se osiguralo da su vraćenici dostupni u svrhu vraćanja [...] i [...] kako bi se spriječio njihov bijeg, u skladu s Direktivom 2008/115/EZ i međunarodnim pravom;
 - (e) opreme, kapaciteta i stručnog znanja za provedbu odluka o vraćanju i za identifikaciju državljana trećih zemalja.
3. Cilj je Agencije izgradnja sinergije i povezivanje mreža i programa koje financira Unija u području vraćanja u bliskoj suradnji s Komisijom te uz potporu relevantnih dionika, među ostalim Europske migracijske mreže.

²

[...]

³

Određene delegacije zalagale su se za to se rješavanju tog pitanja pristupi u kontekstu rasprava o zadaćama Agencije (članak 10.).

4. Agencija može iznimno primati bespovratna sredstva iz sredstava Unije namijenjenih aktivnostima vraćanja u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju. Agencija osigurava da se u njezinim sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava s državama članicama svaka financijska potpora uvjetuje potpunim poštovanjem Povelje.

Članak 50.

Sustavi za razmjenu informacija i upravljanje vraćanjem

[...]

1. [...] Agencija uspostavlja, upotrebljava i održava sustav razmjene informacija, u skladu s člankom 49. stavkom 1. točkom (d), za obradu operativnih podataka i informacija te osobnih podataka dostavljenih putem nacionalnih sustava država članica za upravljanje vraćanjem, koji su potrebni Agenciji za pružanje tehničke i operativne pomoći [...] ⁴. Takvi osobni podaci uključuju samo [...]:

- (a) [...] biografske ili biometrijske podatke, uključujući sve vrste dokumenata koji se mogu smatrati dokazom ili dokazom *prima facie* o državljanstvu, kako bi Agencija mogla pružati pomoć u potvrđivanju identiteta i državljanstva državljana trećih zemalja;

⁴ Treba unijeti novu uvodnu izjavu kako slijedi: Tehnički standardi za informacijske sustave i softverske aplikacije trebali bi biti usklađeni sa standardima kojima se služi eu-LISA za druge informacijske sustave u području slobode, sigurnosti i pravde.

(b) [...] biografske podatke ili popise putnika kako bi Agencija mogla pružati pomoć u koordinaciji i organizaciji operacija vraćanja u treće zemlje, bez obzira na prijevozno sredstvo;

2. Agencija također razvija i primjenjuje softverske aplikacije koje omogućuju razmjenu [...] informacija u svrhu vraćanja u okviru europske granične i obalne straže, kao i s tijelima trećih zemalja ili međunarodnim organizacijama, u skladu s Odlukom Komisije (EU, Euratom) 2015/444 i Odlukom Komisije (EU, Euratom) 2015/443 te upravlja njima.
3. Softverskim aplikacijama može se omogućiti i razmjena osobnih podataka [...] ako je takva razmjena potrebna u svrhe utvrđene u [...] članku 88. točkama (a) i (b), u skladu odredbama članaka od 87. do 89.
4. Osobni podaci razmjenjuju se u skladu s člancima 87. i 89., ovisno o tome što je primjenjivo⁵. [...]

Članak 51.

Operacije vraćanja

1. Ne preispitujući utemeljenost odluka o vraćanju, Agencija pruža tehničku i operativnu pomoć i osigurava koordinaciju ili organizaciju operacija vraćanja, među ostalim unajmljivanjem zrakoplova za potrebe takvih operacija ili organiziranjem vraćanja na redovnim letovima. Agencija može na vlastitu inicijativu, u skladu s člankom [...] 49.-1, koordinirati ili organizirati operacije vraćanja.

⁵ Navedeno se brisanje predlaže zbog činjenice da je zadržavanje i brisanje podataka jasno uređeno u okviru Opće uredbe o zaštiti podataka koja je primjenjiva na sve institucije i agencije EU-a, a ubrzo će biti donesena i zamijeniti Uredbu (EZ) br. 45/2001.

2. Države članice korištenjem sustavom iz članka 50. stavka 1. [...] dostavljaju operativne podatke o vraćanju koji su Agenciji potrebni za procjenu potreba u području vraćanja te obavješćuju Agenciju o svojem indikativnom planiranju broja vraćenika i trećim zemljama vraćanja, u oba slučaja u vezi s relevantnim nacionalnim operacijama vraćanja, te o svojim potrebama za pomoći ili koordinacijom koje osigurava Agencija. Agencija sastavlja i održava mobilni operativni plan kako bi državama članicama koje to zatraže osigurala potrebnu operativnu pomoć i pojačanja, uključujući putem tehničke opreme. Na temelju procjene potreba Agencija može, na vlastitu inicijativu, u skladu s člankom [...] 49.-1 ili na zahtjev države članice, u kontinuirani operativni plan uključiti datume i odredišta operacija vraćanja koje smatra potrebnima. Upravni odbor na prijedlog izvršnog direktora odlučuje o načinu djelovanja mobilnog operativnog plana.
 3. Agencija može pružiti tehničku i operativnu pomoć te, bilo na zahtjev država članica sudionica ili na vlastitu inicijativu u skladu s člankom [...] 49.-1, osigurati i koordinaciju ili organizaciju operacija vraćanja, za što treće zemlje vraćanja osiguravaju prijevozna sredstva i pratitelje za prisilno vraćanje („operacije vraćanja preuzimanjem”). Države članice sudionice i Agencija osiguravaju poštovanje temeljnih prava i načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja te jamče proporcionalnu upotrebu mjera prisile tijekom cjelokupne operacije vraćanja. Tijekom cjelokupne operacije vraćanja do dolaska u treću zemlju vraćanja prisutni su najmanje jedan predstavnik države članice i jedan promatrač prisilnog vraćanja iz skupine uspostavljene u skladu s člankom 52. ili iz nacionalnog sustava praćenja države članice sudionice.
 4. Izvršni direktor bez odgađanja sastavlja plan vraćanja za operacije vraćanja preuzimanjem. Izvršni direktor i države članice sudionice postižu dogovor o planu kojim se detaljno razrađuju organizacijski i postupovni aspekti operacije vraćanja preuzimanjem, pri čemu se uzimaju u obzir posljedice i rizici koje takve operacije mogu imati za temeljna prava. Svaka izmjena ili prilagodba tog plana zahtijeva suglasnost strana navedenih u stavku 3. i u ovom stavku.
- [...] Plan vraćanja operacija vraćanja preuzimanjem obvezujući je za Agenciju i sve države članice sudionice. Njime su obuhvaćeni koraci potrebni za provedbu operacije vraćanja preuzimanjem.

5. [...] Operacije vraćanja koje organizira ili koordinira Agencija prate se u skladu s člankom 8. stavkom 6. Direktive 2008/115/EZ. [...] Promatrač prisilnog vraćanja izvršnom direktoru, službeniku za temeljna prava te nadležnim nacionalnim tijelima svih država članica uključenih u operaciju podnosi izvješće o svakoj operaciji prisilnog vraćanja koju je pratio. U slučaju potrebe, odgovarajuće daljnje postupanje osigurava izvršni direktor odnosno nadležna nacionalna tijela.
- 5.a Ako Agencija ima razloga za zabrinutost u vezi s poštovanjem temeljnih prava tijekom operacije vraćanja, o tome obavješćuje države članice sudionice i Komisiju.
6. Izvršni direktor ocjenjuje rezultate operacija vraćanja i svakih šest mjeseci Upravnom odboru dostavlja detaljno izvješće o evaluaciji koje obuhvaća sve operacije vraćanja izvršene u prethodnom semestru, zajedno s opažanjima službenika za temeljna prava. Izvršni direktor sastavlja sveobuhvatnu usporednu analizu tih rezultata kako bi povećao kvalitetu, koherentnost i djelotvornost budućih operacija vraćanja. Izvršni direktor tu analizu uključuje u godišnje izvješće o aktivnostima Agencije.
7. Agencija financira ili sufinancira operacije vraćanja iz vlastitog proračuna u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju, dajući prednost onim operacijama koje provodi više država članica ili koje se provode u žarišnim područjima [ili kontroliranim centrima].

Članak 52.

Skupina promatrača prisilnog vraćanja

1. Agencija, nakon savjetovanja sa službenikom za temeljna prava, iz nadležnih tijela država članica uspostavlja skupinu promatrača prisilnog vraćanja koji provode aktivnosti praćenja prisilnog vraćanja u skladu s člankom 8. stavkom 6. Direktive 2008/115/EZ i koji su osposobljeni u skladu s člankom 62. ove Uredbe.
2. Upravni odbor na prijedlog izvršnog direktora utvrđuje profil i broj promatrača prisilnog vraćanja koji se stavljaju na raspolaganje toj skupini. Jednak se postupak primjenjuje i pri svim naknadnim promjenama profila i ukupnih brojeva. Države članice dužne su doprinijeti skupini imenovanjem promatrača prisilnog vraćanja [...]koji odgovaraju utvrđenom profilu, ne dovodeći u pitanje neovisnost, ako je to slučaj, tih promatrača u skladu s nacionalnim pravom. U skupinu se uključuju promatrači prisilnog vraćanja koji su posebno osposobljeni za zaštitu djece.
3. Doprinosa država članica operacijama vraćanja i intervencijama vraćanja za sljedeću godinu u vidu promatrača prisilnog vraćanja planira se na temelju godišnjih bilateralnih pregovora i sporazuma između Agencije i država članica. U skladu s tim sporazumima države članice na zahtjev Agencije stavljaju promatrače prisilnog vraćanja na raspolaganje za raspoređivanje, osim ako su suočene s izvanrednom situacijom koja znatno utječe na obavljanje nacionalnih zadaća. Takav se zahtjev podnosi najmanje 21 radni dan prije planiranog raspoređivanja ili pet radnih dana u slučaju brze intervencije vraćanja.
4. Agencija na zahtjev stavlja na raspolaganje državama članicama sudionicama promatrače prisilnog vraćanja koji u njihovo ime prate pravilnu provedbu operacije vraćanja i intervencija vraćanja tijekom cjelokupnog trajanja. Za svaku operaciju vraćanja koja uključuje djecu na raspolaganje stavlja promatrače prisilnog vraćanja posebno osposobljene za zaštitu djece.

5. Promatrači prisilnog vraćanja tijekom operacije vraćanja ili intervencije vraćanja i dalje podliježu stegovnim mjerama svoje matične države članice.

Članak 53.

Timovi za vraćanje

1. Agencija može rasporediti timove za vraćanje, bilo na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu, u [...] skladu s člankom [...] 49.-1, tijekom intervencija vraćanja u okviru timova za upravljanje migracijama ili, ako je potrebno, za pružanje dodatne tehničke i operativne pomoći u području vraćanja, među ostalim ako su takvi izazovi povezani s migracijskim pritiscima, velikim priljevom mješovitih migracijskih tokova ili [...] državljanima trećih zemalja spašenima na moru.
2. Članak 41. stavci 2., 3., 4. i 5., te članci 44., 45. i 46. primjenjuju se *mutatis mutandis* na europske timove za vraćanje.

Članak 54.

Intervencije vraćanja

1. U okolnostima u kojima je država članica suočena s opterećenjem pri provedbi obveze vraćanja onih državljana trećih zemalja na koje se primjenjuju odluke o vraćanju koje je izdala država članica, Agencija, bilo na vlastitu inicijativu, u [...] skladu s člankom [...] 49.-1, ili na zahtjev te države članice, pruža prikladnu tehničku i operativnu pomoć u obliku intervencije vraćanja. Takva se intervencija može sastojati od raspoređivanja timova za vraćanje u državu članicu domaćina koji pružaju pomoć u provedbi postupaka vraćanja i od organizacije operacija vraćanja iz države članice domaćina.

2. Agencija može pokrenuti intervencije vraćanja i u trećim zemljama na temelju smjernica iz višegodišnjeg ciklusa strateške politike **u skladu s člankom 74. stavkom 2.** ako ta treća zemlja zahtijeva dodatnu tehničku i operativnu pomoć u vezi sa svojim aktivnostima vraćanja. Takva intervencija može se sastojati od raspoređivanja timova za vraćanje u svrhu pružanja tehničke i operativne pomoći za aktivnosti vraćanja treće zemlje.
3. U okolnostima u kojima je država članica suočena s posebnim i nerazmjernim izazovima u provedbi svoje obveze vraćanja državljana trećih zemalja na koje se primjenjuju odluke o vraćanju, Agencija, bilo na vlastitu inicijativu, u [...] skladu s člankom [...] 49.-1., ili na zahtjev te države članice, pruža prikladnu tehničku i operativnu pomoć u obliku brze intervencije vraćanja. Brza intervencija vraćanja može se sastojati od brzog raspoređivanja timova za vraćanje u državu članicu domaćina koji pružaju pomoć u provedbi postupaka vraćanja i od organizacije operacija vraćanja iz države članice domaćina.
4. U kontekstu intervencije vraćanja izvršni direktor bez odgađanja sastavlja operativni plan u dogovoru s državom članicom domaćinom i državama članicama sudionicama. Primjenjuju se odgovarajuće odredbe članka 39.
5. Izvršni direktor u najkraćem mogućem roku donosi odluku o operativnom planu, a u slučaju iz stavka 2. u roku od pet radnih dana. Dotične države članice i Upravni odbor odmah se u pisanom obliku obavješćuje o odluci.
6. Agencija intervencije vraćanja financira ili sufinancira iz vlastitog proračuna u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju.

Nova uvodna izjava (u vezi s člankom 72. stavkom 2.)

Potporu Agencije državama članicama u primjeni mjera Unije u vezi s upravljanjem vanjskim granicama i izvršavanjem odluka o vraćanju trebalo bi dopunjavati pružanjem pomoći trećim zemljama.

Nova uvodna izjava (u vezi s člankom 74.)

Bilateralni i multilateralni sporazumi koje su države članice sklopile s trećim zemljama u područjima obuhvaćenima integriranim upravljanjem granicama mogu sadržavati osjetljive informacije u pogledu sigurnosti. Dostavljaju li se Komisiji, s njima treba postupati na odgovarajući način.

PODODJELJAK 2. SURADNJA S TREĆIM ZEMLJAMA

Članak 72. Suradnja s trećim zemljama

1. U skladu s člankom 3. točkom (g) države članice i Agencija surađuju s trećim zemljama u svrhu integriranog upravljanja granicama i migracijske politike, uključujući vraćanja.
2. Na temelju prioriteta politike utvrđenih u skladu s člankom 8. stavkom 4. Agencija pruža tehničku i operativnu pomoć trećim zemljama u okviru politike vanjskog djelovanja Unije, među ostalim u pogledu zaštite temeljnih prava i načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.
3. Agencija i države članice poštuju pravo Unije, uključujući norme i standarde koji su sastavni dio pravne stečevine Unije, i kada se suradnja s trećim zemljama odvija na državnom području tih zemalja.

Članak 73.
Suradnja država članica s trećim zemljama

1. [...] Države članice mogu [...] surađivati [...] s jednom ili više trećih zemalja [...] na operativnoj razini **u područjima obuhvaćenima ovom Uredbom**. Takva suradnja [...] **može obuhvaćati** razmjenu informacija i [...] **može se** odvijati se na temelju bilateralnih ili multilateralnih sporazuma [...], **drugih oblika sporazuma ili** putem regionalnih mreža uspostavljenih na temelju tih sporazuma.
2. Pri sklapanju bilateralnih i multilateralnih sporazuma iz stavka 1. države članice mogu uključiti odredbe o razmjeni informacija i suradnji [...] za potrebe EUROSUR-a. [...] Ako takvi sporazumi sadržavaju takve odredbe, primjenjuju se [...] članak 76. stavak 2. i članak 90.
3. Sporazumi iz stavka 1. moraju biti usklađeni s pravom Unije i međunarodnim pravom o temeljnim pravima i međunarodnoj zaštiti, uključujući s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Konvencijom o statusu izbjeglica, a posebno načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja. Pri provedbi tih sporazuma, uzimajući u obzir i članak 8., države članice [...] ocjenjuju i uzimaju u obzir opće stanje u trećoj zemlji.

Članak 74.
Suradnja Agencije i trećih zemalja

1. Agencija može surađivati s tijelima trećih zemalja nadležnima za pitanja obuhvaćena ovom Uredbom i u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njezinih zadaća.
2. [...] Agencija pritom djeluje u okviru politike vanjskog djelovanja Unije, među ostalim u pogledu zaštite temeljnih prava i načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, uz potporu delegacija Unije i, ako je primjenjivo, misija i operacija ZSOP-a te u koordinaciji s njima, uz potpuno poštovanje njihova mandata.

3. U okolnostima zbog kojih se zahtijeva raspoređivanje timova [stalnih snaga]⁶ europske granične i obalne straže za upravljanje granicama i timova za vraćanje u treću zemlju u kojoj će članovi timova izvršavati izvršne ovlasti Unija s dotičnom trećom zemljom sklapa sporazum o statusu. Sporazumom o statusu obuhvaćaju se svi aspekti koji su potrebni za provedbu tih djelovanja. Posebno se određuju opseg operacije, građanska i kaznena odgovornost te zadaće i ovlasti članova timova. Sporazumom o statusu osigurava se puno poštovanje temeljnih prava tijekom tih operacija.
4. Ako je moguće, [...] Agencija također djeluje u okviru radnih dogovora sklopljenih s tim tijelima u skladu s pravom i politikom Unije, u skladu s člankom 77. stavkom 6. U tim radnim dogovorima utvrđuju se opseg, priroda i svrha suradnje te su oni povezani s upravljanjem operativnom suradnjom i mogu uključivati odredbe o razmjeni osjetljivih neklasificiranih podataka i suradnji u okviru EUROSUR-a u skladu s člankom 75. stavkom 3. Svi radni dogovori o razmjeni klasificiranih podataka sklapaju se u skladu s člankom 77. stavkom 6. Agencija poštuje pravo Unije, uključujući norme i standarde koji su sastavni dio pravne stečevine Unije.
5. Agencija doprinosi provedbi međunarodnih sporazuma i pravno neobvezujućih dogovora o **pitanjima** u vezi s vraćanjem koje je Unija sklopila s trećim zemljama u okviru politike vanjskog djelovanja Unije te u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Uredbom.
6. Agencija može dobiti sredstva Unije u skladu s odredbama odgovarajućih instrumenata kojima se podupiru treće zemlje i koji su povezani s trećim zemljama. Agencija može pokrenuti i financirati projekte tehničke pomoći u trećim zemljama u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Uredbom te u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju.
7. Agencija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o aktivnostima provedenima na temelju ovog članka.

⁶ Učinak sastava stalnih snaga bit će razjašnjen naknadno, po dovršetku pregovora o stalnim snagama.

8. [...] Agencija u svoja godišnja izvješća uvrštava ocjenu o suradnji s trećim zemljama.

Članak 75.

Tehnička i operativna pomoć koju Agencija pruža trećim zemljama

1. Kako je predviđeno člankom 72. stavkom ([...] **2.**), [...] Agencija može koordinirati operativnu suradnju država članica i trećih zemalja te pružati [...] takvu pomoć trećim zemljama u kontekstu europskog integriranog upravljanja granicama, uključujući vraćanja.
2. Agencija ima mogućnost izvršavanja djelovanja [...] na državnom području treće zemlje [...] uz suglasnost te treće zemlje[...].
3. Operacije na državnom području treće zemlje uključene su u godišnji radni program **koji usvaja Upravni odbor [...] u skladu s** člankom 100. **stavcima 1. i 7.** te se provode na temelju operativnog plana koji su dogovorile Agencija i dotična treća zemlja u savjetovanju s državama članicama sudionicama. U slučaju takvih operacija [...], s operativnim planom, **kao i sa svim izmjenama tog plana**, usuglasila se država članica koja je susjed **trećoj zemlji ili graniči s operativnim područjem** treće zemlje [...].[...]

- 3.a Ne dovodeći u pitanje raspoređivanje pripadnika [stalnih snaga [...]⁷ europske granične i obalne straže u skladu s člancima od 55. do 58.], države članice sudjeluju u [...] operacijama na državnom području trećih zemalja na dobrovoljnoj osnovi. **[Ako je određena država članica suočena sa situacijom koja bi znatno mogla utjecati na obavljanje njezinih nacionalnih zadaća ili ako se sigurnost osoblja koje sudjeluje ne može zajamčiti na način koji je za dotičnu državu članicu zadovoljavajući, država članica može povući svoj doprinos operaciji u trećoj zemlji. Ako se država članica pozove na takvu iznimnu situaciju, Agenciji pisanim putem dostavlja sveobuhvatne razloge i informacije o situaciji, čiji se sadržaj uključuje u izvješće iz članka 65.⁸]**
- 3.b Operativni planovi iz stavka 3. mogu uključivati odredbe o razmjeni informacija i suradnji za potrebe EUROSUR-a u skladu s člankom 76 stavkom 2. i člankom 90.
4. Agencija može trećim zemljama pružati pomoć u aktivnostima vraćanja te osiguravati koordinaciju ili organizaciju operacija vraćanja tijekom kojih se određen broj vraćenika vraća iz dotične treće zemlje u drugu treću zemlju. Te se operacije vraćanja mogu organizirati uz sudjelovanje jedne ili više država članica („mješovite operacije vraćanja”) ili kao nacionalne operacije vraćanja, posebno kad je to opravdano prioritetima politike Unije o nezakonitim migracijama. Države članice sudionice i Agencija osiguravaju poštovanje temeljnih prava i jamče razmjernu upotrebu mjera prisile tijekom cjelokupne operacije udaljavanja, posebno osiguravanjem prisutnosti promatrača prisilnog vraćanja i pratitelja iz trećih zemalja za prisilno vraćanje.

⁷ Ibid.

⁸ **O tom će se dodatku voditi daljnji pregovori u budućim raspravama o stalnim snagama.**

Članak 76.

Razmjena informacija s trećim zemljama u okviru EUROSUR-a

1. Nacionalni koordinacijski centri država članica iz članka 21. i, ako je relevantno, Agencija kontaktne su točke za razmjenu informacija i suradnju s trećim zemljama [...] za potrebe EUROSUR-a.
2. Odredbe o razmjeni informacija [...] za potrebe EUROSUR-a iz članka [...] 73. stavka 2. **odnose se na** [...]:
 - (a) posebne slike stanja koje se razmjenjuju s trećim zemljama;
 - (b) podatke podrijetlom iz trećih zemalja koji se mogu razmjenjivati u okviru europske slike stanja i postupci za razmjenu tih podataka;
 - (c) postupke i uvjete pod kojima se EUROSUR-ove usluge spajanja mogu pružati tijelima trećih zemalja;
 - (d) načine suradnje i razmjene informacija s promatračima iz trećih zemalja za potrebe EUROSUR-a.
3. Informacije koje je u kontekstu EUROSUR-a pružila Agencija ili država članica koja nije stranka sporazuma iz članka 73. stavka 1. ne dijele se s trećom zemljom u okviru tog sporazuma bez prethodnog pristanka Agencije ili te države članice. Države članice i Agencija obvezane su odbijanjem dijeljenja tih informacija s dotičnom trećom zemljom.

Članak 77.

Uloga Komisije u pogledu suradnje s trećim zemljama

1. Komisija pregovara o sporazumu o statusu iz članka 74. stavka 3. u skladu s člankom 218. stavkom 3. UFEU-a.

2. Komisija [...] u suradnji s državama članicama i Agencijom sastavlja ogledne odredbe [...] za razmjenu informacija u okviru EUROSUR-a [...] u skladu s člankom 71. stavkom 2. i člankom 73. stavkom 2.

Komisija nakon savjetovanja s Agencijom sastavlja predložak za radne dogovore iz članka 74.

[...] [...] ²

- [...] **3.** Prije nego što bude sklopljen novi bilateralni ili multilateralni sporazum iz članka 73. stavka 1. dotična država članica [...] **obavješćuje** Komisiju **o svojem nacrtu odredaba u vezi s upravljanjem granicama i vraćanjem** [...].

- [...] **4.** [...] **Dotična država članica obavješćuje Komisiju o odredbama postojećih i novih bilateralnih i multilateralnih sporazuma iz članka 73. stavka 1. u vezi s upravljanjem granicama i vraćanjem, koja o njima [...] obavješćuje Vijeće i Agenciju.**

- [...] **5.** Prije nego što Upravni odbor odobri [...] bilo kakve radne dogovore [...] između Agencije i [...] nadležnih tijela trećih zemalja, Agencija te dogovore dostavlja Komisiji, koja daje prethodno odobrenje. Nakon što radni dogovori budu sklopljeni, Agencija ih dostavlja Komisiji, koja o njima obavješćuje [...] Vijeće.

² **Umetnuto u stavak 5.**

[...]6. Agencija Komisiji dostavlja operativne planove iz članka 75. stavka 3. Odluka o raspoređivanju časnika za vezu u treće zemlje u skladu s člankom 78. podliježe prethodnom mišljenju Komisije. Europski parlament se o tim aktivnostima u potpunosti obavješćuje bez odgađanja.

Članak 78.

Časnici za vezu Agencije u trećim zemljama

1. Agencija može u trećim zemljama rasporediti stručnjake iz vlastitog statutarog osoblja¹⁰ i **druge stručnjake** kao časnike za vezu, kojima pri izvršavanju njihovih zadaća mora biti osigurana najviša razina zaštite. Oni su dio lokalnih ili regionalnih mreža za suradnju časnika za vezu zaduženih za imigraciju i stručnjaka za sigurnost Unije i država članica, uključujući mrežu uspostavljenu na temelju Uredbe (EZ) br. 377/2004. Odlukom Upravnog odbora Agencija može utvrditi posebne profile časnika za vezu, kao što su časnici za vezu zaduženi za vraćanje, ovisno o operativnim potrebama s obzirom na dotičnu treću zemlju.
2. U okviru politike vanjskog djelovanja Unije, prioritet pri raspoređivanju časnika za vezu daje se onim trećim zemljama koje, na temelju analize rizika, predstavljaju zemlju podrijetla ili tranzita kad je riječ o nezakonitom useljavanju. Agencija može prihvatiti časnike za vezu koje upute te treće zemlje na temelju uzajamnosti. Upravni odbor na prijedlog izvršnog direktora svake godine donosi popis prioriteta. Raspoređivanje časnika za vezu odobrava Upravni odbor na temelju mišljenja Komisije.

¹⁰ Ibid.

3. U skladu s pravom Unije i poštujući temeljna prava, zadaće časnika za vezu Agencije uključuju uspostavu i održavanje kontakata s nadležnim tijelima treće zemlje kojoj su dodijeljeni kako bi doprinijeli sprečavanju i borbi protiv nezakonitog useljavanja i [...] vraćanjima [...], uključujući pružanje tehničke pomoći u identifikaciji državljana trećih zemalja i pribavljanju putnih isprava. Ti časnici za vezu blisko surađuju s delegacijama Unije, državama članicama u skladu s Uredbom (EZ) br. 377/2004 i, prema potrebi, misijama i operacijama ZSOP-a.
4. **Ako časnike za vezu zadužene za vraćanje ne raspoređuje Agencija, Agencija može potpomoći raspoređivanje časnika za vezu zaduženih za vraćanje koje obavlja određena država članica u cilju pružanja potpore državama članicama kao i aktivnostima Agencije, u skladu s člankom 49.**

Članak 79.

Promatrači koji sudjeluju u aktivnostima Agencije

1. Agencija može, uz suglasnost dotičnih država članica, pozvati promatrače iz institucija, tijela, ureda i agencija Unije ili međunarodnih organizacija te misija i operacija ZSOP-a da sudjeluju u njezinim aktivnostima, a posebno u zajedničkim operacijama i pilot-projektima, analizi rizika i osposobljavanju, u mjeri u kojoj je njihova prisutnost u skladu s ciljevima tih aktivnosti, može doprinijeti poboljšaju suradnje i razmjeni najboljih praksi te pritom ne utječe na opću sigurnost tih aktivnosti. Ti promatrači mogu sudjelovati u analizi rizika i osposobljavanju samo uz suglasnost dotičnih država članica. U pogledu zajedničkih operacija i pilot-projekata sudjelovanje promatrača podliježe suglasnosti države članice domaćina. Detaljna pravila o sudjelovanju promatrača uključuju se u operativni plan. Agencija tim promatračima prije njihova sudjelovanja pruža odgovarajuće osposobljavanje.

2. Agencija može, uz suglasnost dotičnih država članica, pozvati promatrače iz trećih zemalja da sudjeluju u njezinim aktivnostima na vanjskim granicama iz članka 37., operacijama vraćanja iz članka 51., intervencijama vraćanja iz članka 54. i osposobljavanju iz članka 62., u mjeri u kojoj je njihova prisutnost u skladu s ciljevima tih aktivnosti, u kojoj može doprinijeti poboljšanju suradnje i razmjeni najboljih praksi te pritom ne utječe na opću sigurnost tih aktivnosti. Promatrači u aktivnostima iz članaka 37., 43., 51. i 62. mogu sudjelovati samo uz suglasnost dotičnih država članica, a u aktivnostima iz članaka 37. i 54. samo uz suglasnost države članice domaćina. Detaljna pravila o sudjelovanju promatrača uključuju se u operativni plan. Agencija tim promatračima prije njihova sudjelovanja pruža odgovarajuće osposobljavanje. Od njih se zahtijeva da se pri sudjelovanju u aktivnostima Agencije pridržavaju kodeksa ponašanja Agencije.
-